

SOČA

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 1.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristo-
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za več črke po prostorn

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v habski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici na Travniku 16, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi na se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

Volitve v deželne zbornice na Slovenskem.

V goriški grofiji ne bomo imeli letos volitev v deželni zbor, ker kar se je govorilo o nezaupnicah, odstopu, odpovedih itd., pripada večinom preteklemu času in ne stavlja v nevarnost onega miru, ki so ga volilci dobili po dovršenih lanskih volitvah. Naši bratje v Istri poklicani so bili letos zopet na volišče, kjer so odločno in soglasno izrekli, da so oni možje ko lansko leto in da se niso v ničesem premenili razen v tem, da so se bolj trdni v narodnem prepričanju nego so bili prej. Tržaška okolica je poslovala svojega zastopnika g. Burgstallerja, ter si izvoli kot poslanca moža, kateremu se srce in jezik popolnoma ujemata. Na Kranjskem bodo volitve v velikem poslastu za dva poslanca, na Notranjskem za enega poslanca kmečkih občin in v Kočevju za enega poslanca mest in trgov. Zadnji bo Nemec ali nemškutar, ker tako zahteva ustavno pravo; dva poslanca veleposestnikov bota nemškutarja, ker Slovincem se po mnenju nekaterih ne splača boriti se za dva bora sedeža v zboru, ki ima narodno večino; poslanec kmečkih občin na Notranjskem bo Slovenec, a on prizadene največ hrupa in boja, ker tam se bodo Slovenci med sabo prepirali. Nekateri pravijo: vse dobro pride od zgoraj, tudi poslanci, in čakajo kdo bo imenovan ali koga bodo smeli imenovati; drugi bi hodili radi svoje poti in bi radi volili po svoji volji, ne oziraje se na neke kroge, pa ne vejo, ali se jim posreči. Na vsak način napravi notranjska volitev razprtijo in razpor. Ko je to doseženo, si kdo lahko pot obriše z obraza, kajti gospostvo mu bo utrjeno, narod ponižan (večinom po lastni krivdi), namen dosežen. Uboga Kranjska, ki nimaš voditelja, odkar ti je Bleiweis umrl! Zdaj se pulijo za gospostvo čez te možje, ki niso kos nalogi, katero bi morali kot voditelji izpolnjevati.

Bolje se vedejo v narodno-političnem oziru Slovenci na Koroškem in Štajerskem. Prvi so popolno zapušteni in nimajo nikake pomoči od zunaj ali od zgoraj v svojih narodnih težnjah, vendar med seboj imajo narodnih mož, ki vejo, koliko velja moč materne besede in poštenega zaveznika, ter so se pogovorili z nemškimi konservativci, da bodo drug drugemu pomagali. Med Slovenci in Nemci ni boja, kakor ga ni med Slovenci in Italijani, narodni boj je le proti velikonemcem in italijanissimom, ki nočejo priznati narodom naravnega prava, ampak zahtevajo vse le za se. Prvotne volitve so izpale na Koroškem častno za

slovenski narod in nadejati se je, da bodo Slovenci v deželnem zboru koroškem vsaj deloma zastopani.

Štajerski Slovenci se borijo pogumno in krepko proti nemškutarskemu sovragu. Slovenski nasprotniki mislijo, da jim je vse dovoljeno, in počenjajo proti Slovincem reči, ki jim ne služijo v čast. Ali štajerski Slovenci imajo dobrih delavcev, ki ne hlepijo po prvaški časti, ampak so zadovoljni, da delajo narodu v prid. S pomočjo takih voditeljev delavcev so si štajerski Slovenci zagotovili svoje sedeže v graškem deželnem zboru. Narod je po deželi zburjen ter se zaveda svojih narodno-političnih dolžnosti in pravic. V boji proti narodnim nasprotnikom se koroški in štajerski Slovenci krepijo in urijo; v ponižnem službovanju in spisovanju pobotnic se drugi smešijo in neumrljive delajo. Vsak po svoji naravi; vsakdo je pošten, kdor ostane zvest svoji koži.

Slovenske razmere so take, da ne dajejo upanja na uspešno delovanje na zunaj ali na vidne uspehe sedanjega prizadevanja, vendar morajo rodoljuba z veseljem navdajati, ker večinom se vendar vidi med Slovenci razum za narodno čast, za korist in prosep naroda, in to je veliko. Dokler narod sam sebe pozna in spoštuje, ne smemo obupati nad njega boljšo prihodnostjo. Sedanje volilno gibanje na Koroškem, Štajerskem in Kranjskem kaže marsikatero rano, katero je tujstvo narodu useklo, vendar kaže ob enem tudi drvečo moč, katero si je narod ohranil. To nam daje poročstvo, da bodo Slovincem svetile mileje zvezde. Moč, ki je v narodu, privede narod do boljih časov, če tudi ne more naenkrat podreti vseh ovir. Nasprotniki slovenskega naroda so mogočali; graje ne zaslužijo Slovinci, kdor ne zmaga, ampak kdor se brez boja udá tuji sili. Narodova čast in poštenost bodi nam vodilo v vseh dejanjih na narodnem polju in zmaga nam je gotova, dokler imamo pošten slovenski narod.

Dopisi.

V Gorici, 5. avgusta. — V dnevih prepira in nevolje, vročine in razne nezgode zatekajo se Slovenci k Bogu in njegovim svetnikom ter prosijo pomoči in blagoslova iz nebes svojim delom in prizadevanjem. Tako se je godilo tudi letos o priliki onih odpustkov, ki so se dobivali po nekaterih cerkvah 2. avgusta, to je: preteklo soboto. Poročila naznanjajo, da na Sv.

Gori in v mestu Sv. Križa na Vipavskem se je mnogo ljudstva udeležilo cerkvene slovesnosti ter prosilo božjega usmiljenja in milosti. — Najslajnejše, kakor se po sebi razume, vršila se je ta slavnost v mestu, v cerkvah č. oo. frančiškanov in kapucinov.

Svetna duhovščina je pri tej priliki svojim bratom redovnikom, sinovom sv. očeta Frančiška, prijazno pripomogla na prižnici in v spovednici. Odlikoval se je prečastni in za vas dobro in sveto vneti gospod župnik solkanski, ki je prejšnjo nedeljo z apostolsko gorečnostjo v Pevni p. slavnostni pridigi na drobno razložil pomen in veljavo odpustkov porcijunkole ter verno ljudstvo naukuševal, naj določen dan v obilnem številu obišče frančiškansko (ali kapucinsko) cerkev v Gorici. Visokočastiti gospod je pa tudi v dejanji izvršil, kar je vernemu ljudstvu priporočal: v petek zvečer je pozno v noč spovedoval pri oo. kapucinih, drugo predpoludne (iz Solkana prišedši) jo pa na Kostanjevici pel slovesno sv. mašo, kjer je njegov č. g. kaplan imel slovesni cerkveni govor. — Kakor ta častna gospoda, potrudilo se je obilno število drugega čestitega duhovstva iz mesta in z dežele, ki so ali ljudstvu razlagali sv. nauke in priporočali odpustke (v svojih cerkvah), ali spovedovali, dokler je bilo spovedancev, ali imeli slavnostne podučne in ganljive govore pri oo. kapucinih. Tu so pridigovali: č. o. Tomazetič iz reda Jez. italijanski, dr. Sedej in dr. Mahnič pa slovenski. Velikemu številu duhovstva, ki se je udeležilo cerkvene svečanosti pri oo. kapucinih primerno je bilo število vernikov, ki so ves čas, ki je bil odpustkom odločen, zbrisavali svoje grehe, opravljali pobožnosti in prosili milosti božje sebi in svojim družinam. — Ko je šla predpoldanska slovesnost pri oo. kapucinih h koncu, pokazala se je prav očitno ona tesna vez, ki veže katoliško duhovstvo in ljudstvo po njegovih škofih. Prečastni in milostljivi gospod knez in nadškof goriški pripeljal se je v lepi kočiji ter je bil sprejet od duhovstva in ljudstva z vso slovesnostjo. Na to je pel višji pastir slovesno sv. mašo s popolno asistenco. Pevci na koro so skušali same sebe prekositi, a duhovstvo pred altarjem je streglo in čast skazovalo svojemu vrhovnemu predstojniku in Bogu. Cerkev je bila cel čas natlačena, a posebno med slovesno pontifikalno mašo. — Tisoč in tisoč ljudij je bilo posvečenih one dni in so dobili svojim srcem mir, ki so ga pogrešali. Tako rogovili slovenska duhovščina, o kateri se je baje neki klo- bučar potožil pri višjem pastirju, da politikuje in da seje nemir, ter je dal povod onim žaljivim bese-

LISTEK.

Grad (Grado, Grau).

Grad je pripadal v starih časih k akvilejski občini, dasi je morda še starjšega izvora nego Akvileja sama. Nekateri trdijo, da je dobil kraj svoje ime od „aquae gradatae“, t. j. od umetnega pristanišča, kjer so na obali stopnice napravljen, da se laže na kopno stopi. Ali sličnost imena brez zgodovinskih podatkov ne dokazuje veliko. Po vseh starih poročilih soditi, „aquae gradatae“ niso bile pri sedanjem Gradu, nego malo bolj proti zahodu na konci prekopa Anfore, v današnji luki Buso. Slične stopnice pa so se gotovo nahajale tudi na mnogih drugih mestih ob obali (Čzdrnig str. 192 išče jih n. pr. pri današnjem sv. Kancijanju), tako da ni nič kaj podkrepljena izpeljava imena iz tega korena.

Gotovo je to toliko, da je bila mala naselbina na Gradu že takrat, ko je bila začela čvesti bližnja Akvileja. Proti temu mestu narejen je bil trden nasip, po katerem je držala kupčijska cesta. Tudi se dá sklepati, da je bil v starih časih ta lagunski otok mnogo večji, ker voda v bližnjih lagunah še zdaj ni 1 meter globoka in ker se pod to vodo nahajajo starinski ostanki. Morebiti, da je gradski otok nekdanj segal na zahod celo do luke Buso in da je bil z njim

združen tudi sedanji otok Morgo, kjer so bili ubežni Akvilejčani postavili cerkvico sv. Julijana. Tudi S. Pietro d'Orio, kjer je stala v rimskih časih akvilejska svetilnica, imel je že zgodaj svojo cerkvico. Ravno tako je bila bržkone tudi Barbana združena z gradskim otokom. Na Barbani sezidal je bil patrijarh Helias cerkvico in samostan, katerega so pa pozneje divji Ogrji razdrli.

Vsekako je moral gradski otok precej obširen biti, ker vemo, da je bilo na njem mnogo vinogradov in malih gozdov, po katerih so se patrijarhi in pozneje beneški vojvode z lovom kratkočasili. To isto nam potrjuje tudi ta okolnost, da si je patrijarh Fortunatus še v začetku IX. stoletja prizadeval na Gradu polje delstvo povzdigniti, kar bi ne bilo mogoče, ako nebi bil otok večji, nego je dandanašnji.

Iz dobe Rimljanov vemo le toliko o Gradu, da je bila tu velika bojarnica baržuna in pristanišče za jeden oddelek bojnega brodovja. Zapovedoval mu je „praefectus classis“, čegar oblast je segala od izliva Ečave pa do Raše. Tudi Bizantinci so imeli še l. 552 v Gradu svojo bojno luko. Ostanki, ki so se še do sedaj ohranili, pričajo nam, da je moral biti Grad že pod Rimljani precej imenitna naselbina. Ob vsej obali od Primera pa do Busa nahaja se pod lagunsko vodo vse polno zidovlja, mozaičnih tlakov in posameznih kamnov z napisi. Zlasti mnogo je tudi vinskih žar (amfor), ki leže ali posamične ali pa v velikem številu zbrane po morskem blatu. Morda so

tu nekdanj stale vinske prodajalnice ali skladišča, iz katerih se je potem vino na ladje nakladalo. Vsi ti ostanki pa so morali nekdanj na suhem stati in zato je gotovo, da se je ondodna obala v poznejših časih pogreznila.

Ob času hunskega napada, ko je grozoviti Atila obsedel Akvilejo in pustošil njeno okolico, bil je Grad pribežišče akvilejskega plemstva in duhovščine. Škof Marcellian in mnogo najuglednejših meščanov preselilo se je za stalno na varnejši, surovim Hunom nepristopni otok. Marcellianov naslednik vrnil se je sicer s svojo duhovščino v Akvilejo; ali časi so bili zelo nemirni in nevarni, zato so se ljudje vedno bolj selili na Grad in njegovo prebivalstvo se je vidno množilo.

Ko se l. 569 Langobardi na Furlansko prihruli, umaknilo se je zopet mnogo Akvilejčanov na Grad. Tudi takratni škof Pavel ali Paulin I. (557 — 569), ki se je prvi začel „patrijarha“ imenovati, pritebežal je zopet s svojo duhovščino in prenesel vse cerkvene zaklade, vso dragoceno opravo na Grad. Sedaj je postal ta kraj mesto in imenovali so je radi „druga Akvileja“. Obzidali so je s trdnimi zidovi in stolpi, olupili s palačami in cerkvami, v katere so prinesli vse zaklade iz stare Akvileje. Na Gradu je stanoval s početka vojvoda vseh lagunskih otokov, tore tudi Benetek, in preselil se je še le pozneje na Rialta.

Kedaj je bila prva cerkev na Gradu sezidana,

rici. Ker so pa dotični razlogi čitateljem „Soče“ tako že znani, opustimo jih.

Po tem govoru vršili so se različni pogovori privatnim potom, vmes razlegale so se pa po dvorani krasne slovenske pesnice pod vodstvom tamošnjega izbornega pevovodje. Vzkoreninili so se bili pri nekaterih krivi nazorih, da okraj ne dobi ničesa po prizadevanji poslancev, temveč le potom tržaške vlade itd. Ko se je stvar vsestransko pojasnila, ustane gospod dekan iz Cirkuha ter se g. poslancu zahvali v imenu navzočih za njegov trud, odobrova njegovo postopanje. S tem je bil shod končan.

Pod solncem, dne 26. julija 1884. (Krčmarji, župani, ubožstvo)

Samogoltnost, dobičkaželjnost privede krčmarje včasih do tega, da si volé tudi nedobre pripombke v dosego svojih namenov. K takim prištevam plése z godci in točenje čez uro.

Da se tem slabim navadam v okom pride, dolžnost je skrbeti — županu. On je postavljen za to, da v svoji občini zavira nenravnost (slabo vedenje) ter pospešuje nravnost (lepo obnašanje). „Ker so na plesih z godci ljudje čisto kolikor toliko z uma zmaknjeni, da se mej njimi tam razno kaj godi, kar ni lepo in dostojno, ter se tudi novci nepotrebno tratijo, hlapci pretepajo itd.: zatorej ne bodi takega plesu nikoli brez dopustila, katero se od župana dobiva za nekaj pristojbine, plačane v ubožno blagajnico.“ (1841 v zbirki deželnih zakonov 112) — „Na krčme je treba vedno trdo paziti (1840 v zbirki deželnih postav 169). Zapirajo naj se po zimi ob 10., a po leti ob 11. uri zvečer; le kadar je kakšen poseben vzrok, more župan za nekoliko pristojbine dati krčmarju dopustilo, da čez uro toči. Ako bi krčmar ne delal kakor mu je ukazano, globa (kazen) plača v ubožno blagajnico.“ (1855 l. v dež. zak. 50, v drž. zak. 402).

Župan se ne boj nikogar; dolžnost ga veže, da je pravičen, celaven ter neutrujen na vse strani, ali ob jednem razumen mož in pretehtanega postopanja.“

Včasih pri županih pogrešamo teh lastnosti. Valed tega imajo prosto roko krčmarji, mladina se smeje in raja: a beda, siromaštvo nastaja. Denar je uže še na svetu, je déjal tisti, pa je le tam, kjer je: v rokah posameznikov.

Krčmar ne maži si rok z nepoštenim dobičkom! — Župan: tvoj strah ali pa ti na stran! Ubóštva reši nas, o Gospod!

Mar i bor.

Politični pregled.

Prvotne volitve v deželne zbornice na Koroškem, Štajerskem, Gornjem Avstrijskem in Solnograškem so deloma končane, deloma se še vršé. Na Štajerskem so Slovenci postavili osem kandidatov; in kakor se glase poročila o izidu volitev volilnih mož v posameznih kmečkih občinah, nadejati se je, da vseh osem prodere, če bode tudi v nekaterih okrajih borba huda.

Da bode na Gornjem Avstrijskem in Solnograškem večina poslancev iz kmečkih občin pripadala konservativni stranki, skoraj ni dvomit. Ne samo zaupni možje so izdali oklic do konservativnih volilcev, ampak celo Linški škof sam je razposlal pastirski list, v katerem priporoča svojim vernim volitev se udeležiti in verne poslance voliti, zaukazal je celo po vsej škofiji opravljati javne molitve za srečen izid volitev.

Na Predarlskem je deželni glavar imenovan iz liberalne manjšine; tega bi od grofa Taaffeja ne bili pričakovali; naravno in običajno je, da se v vsakem društvu predsednik izvoli iz večine.

Ali nadvladati, ali kupiti se, to je geslo naših ustavovercev. Za kupčijsko zbornico v Pragi je izdal minister Pino nov volilni red; ustavoverci, ki so imeli tedaj v zbornici še večino, so ministru to pravico odrekli in res so se pritožili do upravnega sodišča na Dunaji; ali to je njih pritožbo kot neopravičeno zavrnili. Po novem volilnem redu so se vršile tudi nove volitve in pri teh zadobé Čehi večino. Te dni se je zbornica pri nenavzočnosti nemških udov konstituirala ter si predsednika izvolila iz češke večine in podpredsednika iz nemške manjšine, ali ta volitve noče sprejeti. Enako je tudi več nemških poslancev izstopilo iz zemljedeljskega (deželnega kulturnega) sveta češkega, ker ni več vstrezal rji-ovi velikomemski politiki, ampak hoče le pospeševati blagor zemljeljccev ne gle-

dé na njih narodnost, kar je njegov edini in pravi namen.

Vsled povodnje v Galiciji poškodovanim je cesar dovolil brezobrestno posojilo 800.000 gl.

S hrvaškega vseučilišča so izključili devet dijakov, in proti drugim je še preiskava. Dobro in tudi koristno je, da se vsem dijakom naj si bodo že katerekoli narodnosti pokaže, da oni so za učenje poklicani, ne pa da bi celo uganjali poulično politiko.

V Išel-u sešla sta se 6. t. m. naš in nemški cesar, ki je prišel iz Gasteinskih toplic, kamor redoma vsako leto zahaja. Ta shod kaže, da so razmera med avstrijsko in nemško državo še vedno prijateljske.

Meseca septembra namerava sv. Oče papež imeti konzistorij, in v njem imenovati nekaj novih kardinalov, med temi bode tudi dunajski knez nadškof.

Po Francoskem kolera pojema; pokazala pa se je že po več mestih v Italiji, kamor so jo begunci s Francoskega zanesli. Francoski kongres, t. j. senat in zbornica poslancev, sešel se je, da preustroji osnovne zakone, ter je med drugimi predlogi sprejel ta, da nobeden potomec nekdanj na Francoskem vladajočih dinastij ne more postati predsednik republiki.

Londonška konferenca, ki je imela poravnati pred vsem žalostne finančne zadeve v Egiptu, odložila je svoje seje na nedoločen čas; ker se velevlasti, posebno angleška in francoska, niso moge porazumeti. Egipt je bil in bo povod vednim preprirom.

Domače in razne vesti.

Slovenska hranilnica v Gorici ima nekaj denara na razpolago. Kdor želi si ga izposoditi, naj se oglasi v ulici Ascoli, pri sv. Ivanu, h. št. 1.

Pirčev spomenik bo kmalu dogotovljen. Nekateri deli so že na pokopališču. Preobloženost z delom in bolehavost v zadnjem času sta mojstra (g. Bi-težnika) zadrževala, da ni mogel dela izvršiti, kakor je bil obljubil.

Bratovščina vednega češčenja sv. R. T. imela je od lanske razstave do konca preteklega meseca junija te le dohodke: Prenesek iz leta 1883. 7 gl. 21 kr. — Posamezne duhovnije so plačale: Tribuš 6 gl. — Kožbana 17 gl. 21 kr. — Bilje 1 gl. 45 kr. — Grado 15 gl. — Kanal 15 gl. — Osek 24 gl. 75 kr. — Sv. Martin 3 gl. 45 kr. — Scodovacca 22 gl. — Šempas 15 gl. 40 kr. — Šmarje 15 gl. — Kronberg 23 gl. — Pevma 10 gl. — Dornberg 9 gl. 40 kr. — Batuje 4 gl. — Medana 11 gl. 40 kr. — Št. Tomaž 2 gl. — Ruda 15 gl. — Pecine 5 gl. — Gabrije (plačilo za velum) 25 gl. — Sv. Peter ob Soči 9 gl. 20 kr. — Ravnica 17 gl. 50 kr. — Ročinj 11 gl. — Flumičel 30 gl. — Idrija na Bači 6 gl. 20 kr. — Grgar 18 gl. 25 kr. — Nemški rut 6 gl. — Vertojba 16 gl. 15 kr. in (doplača za bel plašč) 10 gl. — Rifenberg 18 gl. in (doplača) 10 gl. — Št. Tomaž (odškodnina) 20 gl. — Gabrije 5 gl. 70 kr. — Bilje 9 gl. 20 kr. — Sv. Križ 10 gl. 85 kr. — Vogersko 60 kr. — Volče 40 gl. — Temnica 6 gl. 60 kr. — Štanjel 6 gl. 70 kr. — Kamno 8 gl. — Ajdovščina 33 gl. in (odškodnina) 5 gl. — Ponikve 8 gl. 20 kr. — Podsabtna 7 gl. — Ravna 4 gl. — Drežnica 29 gl. 30 kr. — Lokovec 3 gl. 70 kr. — Pervačina 16 gl. — Akvileja 4 gl. — Dalje so plačali: baronica Am. Codelli 1 gl. — vdova Ern. Claricini-Appel 1 gl. — Mazorana Tereza in Baldassi Tereza 1 gl. — za prodano perilo 13 gl. 92 kr. — otroci iz Mariana 1 gl. — nabiralka gospodična Petz 27 gl. 70 kr. — Pušić Ana, Urša in Ožmar Karolina 1 gl. 30 kr. — baronica Fr. Spaun 1 gl. — nabiralka gospodična Zei 105 gl. — za rudeč plašč 42 gl. — Vseh dohodkov 812 gl. 34 kr. Stroški znašajo 810 gl. 05 kr. Ostaja torej gotovine za prihodnje leto 1885. 2 gl. 29 kr. Vsi stroški so se izdali le za cerkveno opravo in za 12 sv. maš, ki so se darovale za žive in mrtve društvenike. Naj bi gg. poverjeniki tudi dalje delali za lepi in blagi namen.

Nesreča nikoli ne spi. Zadnjič sem Vam poročal, g. urednik, kako je prišla v tukajšnji kmetijski šoli ob tržaški cesti nesreča čez živino in vino, a danes Vam moram poročati, da gledé vina se tega za prihodnje ni bati, kajti vina letos — ne bo. Stari nograd kmetijske šole je v žalostnem stanju, najbolje trte so brez sadu, branje bo lahko in tudi sodi ne bodo težki, ako ne bodo imeli železnih obrocev. Kaj je vzrok temu tužnemu prizoru, ne vem. Ako bi bil nograd privatnega posestnika, rekel bi, da vinogradnik morda ni pravilno žveplal ali da žveplo ni bilo

dobro, ali o nogradu kmetijske šole se niti ne dá misliti, da bi se v njem ne vršilo vse po pravilih moderne trtoje. Ne ostaja torej drugo, ko da rečem, da učenost učenih učenjakov malo izdà, ako Bog ne dá o pravem času solca in deža, vročine in mrzlobe, in da vsled tega v resnici nesreča nikoli ne spi.

Svitoslav.

Prav jim je. Ker so nekateri Goričani pokazali, da se bojijo ljudi, ki jim donajajo v mesto denar, je veteransko predstojništvo v Gorici prav moдро sklenilo, da se bo vršila velika slavnost, katero napravi veteransko društvo 24. avgusta t. l. o priliki rojstnega dne presvitlega cesarja in cesarjeviča, v Mirnu. K tej slavnosti so vabljene vse veteranske podružnice in tudi tržaško veteransko društvo. Ni nam treba priporocati, da naj se veterani svečanosti mnogoštevilno udeležé, kar to sami znajo. Predpoludne bo cerkvena slavnost, popoldne pa prosta veselica.

Slovenski napisi bodejo v oči nekatero našo goriske soprovalce, ki ne morejo jenjati, da bi jih ne mazali z razno nesnažno tvarino ter tako svetu kazali, kake omikance imamo v Gorici. Koliko pridobi Gorica s takim počenjanjem nekaterih pouličnjakov, ne vemo; vemo pa, da poštonim Goričanom se studi to večno nagajanje nekaterih peollikancev. Slovenski napisi se kljub temu množijo in tudi Rajh ima razen italijanskega tudi slovenski napis, dasi je imel mčž sitnosti zaradi tega. Počasi pridemo dalje, slovenski možje naj ne opešajo. Blažu Spacapanu v Raba-tišči, ki je svoje kristno ime pisal slovenski, niso še omazali table.

Umril je 7. avgusta zajutra I. Filippi, profesor na c. k. višji realki v Gorici, po dolgem bolehanji. Pogreb je bil danes popoldne.

Tukajšnji pešpolk, ki je bil odpotoval 10. julija k vajam na Kras okolo Sempetra, vrnil se je z godbo v ponedeljek, 4. t. m. Pravišo, da pozneje bo imel še nekaj vej na Krasu okolo Komna.

Bralno društvo na Gradišči napravi 15. avgusta ob 4 popoldne na dvorišču gosp. Perca domačo zabavo s petjem, godbo, govorom im tombolo (kmetijsko orodje za dobitko.) Ako bi bilo ta dan slabo vreme, bode zabava v nedeljo 17. avgusta. K obilni udeležitvi vlijudno vabi društveni odbor.

Drugi razkaz radodarnih doneskov za zastavo „Katoliško — bralnega društva v Steverjanu.“ Štefan Kledé g. 1. — Bratuš Jožef g. 1 kr. 20. — Č. g. Anton Gregorčič vikar g. 1. — Knez Boštjan g. 1. — Planišček Janez g. 1. — Dornik Jožef kr. 50. — Škorjanec Karol g. 1. — Komjanec Anton g. 1. — Knez Rudolf g. 1. — Knez Alojz g. 1. — Pintar Štefan g. 1. — Mužina Anton g. 1. — Knez Pavlin g. 1. — Komjanec Luka g. 1. — Mužič Vincenc g. 1. — Terpin Franc g. 1. — Bratuš Janez g. 1. kr. 50. — Knez Jožef cerkovnik g. 1. — Bizaj Miha g. 1. — Knez Janez g. 1. — Drufovka Martin g. 1. — Stergar Anton g. 1. — Stergar Jožef g. 1. — Koren Julijan g. 1. — Valentin Terčič g. 1. — Vogrič Karol g. 1. — Coravner Florijan g. 1. — Škorjanec Miha g. 1. — Krašovec Ludvik g. 1. — Skup g. 29 kr. 20. S prejšnjim g. 39 kr. 90. Čisti dohodek pri igri 16 gl. 20 kr. Vsega skupej 56 gl. 10 kr.

V Vipolžah nastopi nova godba prvič prihodnjo nedeljo, 10. t. m. Izvolila si je javni ples kot priliko, pri kateri hoče pokazati svojo izurjenost.

V Škabrijelu nad Solkanom ukradena sta bila dva vola, katera je gospodar zaradi vročine pustil čez noč na paši. Do zdaj niso dobili še tatov, a iščejo jih pridno in nadejati se je, da jih dobijo v pest.

Gledališčni vlak hrvaški bil je povsod kaj lepo vprejet. Na Dunaji priredilo je slovansko pevsko društvo na čast došlim Hrvatom komers, ki je bil prav obilo obiskan. Predsednik dr. Lenoch pozdravil je goste v daljšem jedrnatem govoru. „Kolo“ peio je zbora „U boj“ in „Zrinjski-Frankopansko“ ter je želo navdušeno priznanje. Poljak Meisner in Hrvata Prebeg in Harambašić naglašali so v izvrstnih govorih slovansko vzajemnost. — V Brnu čakala je na kolodvoru ogromna množica. Brnski „Sokol“ in pevsko društvo „Svatopluk“ prišla sta ia corpore na peron. Gromoviti „živio!“ in „na zdar!“-klici zaorili so, ko je dospel vlak in deželni poslanec dr. Tuček [pozdravil je goste v izbornem govoru.

Popravek. V zadnjem poročilu o tukajšnji c. k. vadnici je bilo rečeno, da 142 učencev bo ponavljalo škušnjo. To ni tako, ampak toliko (142) učencev je dobilo spričevalo, da so obiskovali vadnico in da se smejo oglasiti za sprejem v kako srednjo šolo. Tako spričevala so uvedena po ministerskem ukazu iz leta 1878, št. 5416.

Matiče-jem v opomin in pojasnilo. Podpisani odbor „Matiče Slovenske“ je določil v svojej 62. seji kot konečni obrok za vplačevanje letošnje udnine dan 1. junija. Ker je tedaj omenjeni obrok že davno potekel in ker je število onih letnikov, ki so udnino Matici letos že poslali, vkljub temu nepri-

merno nizko, opozorja odbor vse dosedanje letnike, ki letošnje udnine še niso plačali, naj blagovole to v kratkem storiti, oziroma naj javijo svoj izstop, če jih ni več volja, društveniki biti. Posebno pa pozivlja poverjenike, naj bi blagovolili zaostale letnike svojega poverjeniškega okraja opomniti, da udmino skoro vplačajo, ter ob enem delovati na to, da pristopijo društvu novi udje. Čim rednejše je vplačevanje letnine, tem lažje je tudi odboru zadovoljiti društvenike, tem preje lahko dobe društvene knjige. Če društveniki tolikrat povdarjajo, da je; kar odbor sam tudi rad priznava, že skrajni čas, da se jamejo društvene knjige redno in pravočasno razpošiljati, naj tudi oni odboru, ki se resno trudi, po svoji moči ustrezati njihovim zahtevam, ne delajo težav in ovir z nerednim vplačevanjem. Več Matičarjev je želelo pojasniti zaradi letošnje udnine. Bodi jim povedano, da znaša letošnja udmina, kot za druge leta, 2 gl. Vprašanje povišanja z 2 na 3 gl. se je pač obširno pretresalo v zadnjem času v občini zborih, odborovih in odsekovih sejah, vendar se je končno sklenilo, da ostane stvar še pri starem. Sicer bi bilo pa povišanje, če bi bil nasvet tudi obveljal, itak imelo veljavo še le za prihodnje leto. Odbor.

Tržno poročilo

V Gorici, 6. avgusta 1884.

Kava: Moka kvintal 156 do 160 gl. — St. Jago 142 do 150 gl. — Cejlon, plante 144 do 156 gl. — Cejlon perla (biser) 155 do 162 gl. — Porto Rico, srednje in fino 130 do 144 gl. — Malabar 112 do 118 gl. — St. Domingo 106 do 110 gl. — Java 112 do 118 gl. — Rio fino 106 do 109 gl. — Rio, srednje in pol fino 100 do 106 gl. — Santos, navadno in fino 104 do 110 gl. — Sladkor, očiščen domači 42 do 44 gl. — Melis 36 gl. 50 kr. do 37 gl. Pesto 35 gl. — kr. do 35 gl. 50 kr.

Olje na kvintal: iz oljk najfineje 94 do 98 gl. — fino 78 do 84 gl. — pol fino 61 do 64 gl. — s Karfa (Corfu otok) 48 do 52 gl. — iz Dubrovnika (Ragusa) 46—47 gl. — iz Istrije 46 gl. — iz pavole angleško 38 do 42 gl. — Petrolji v sodih 23 gl. 50 kr. — do 23 gl. 75 kr. v zabojih 24 gl. do 24 gl. 50 kr.

Masti, na kvintal. Kuhano maslo 80 do 96 gl. — Mast (salo) domača — do — gl. ogerska 62 do 64 gl. — Špeh domač in ogrski 60 do 64 gl. — ameriški — Sir placentinski star 140 do 130 gl. — prestar 170 gl. — ovčji (pekorin) 125 do 150 gl. — domači bolški star 86 do 90 gl. — nov. 58 do 64 gl. — Grojčev 78 do 84 gl.

Žita, na hektoliter. Pšenica 7 gl. 05 kr. do 7 gl. 75 kr. — Turšica 5 gl. 50 kr. do 5 gl. 80 kr. — Rž 5 gl. 50 kr. do 6 gl. — kr. Ječmen cel 4 gl. 79 kr. do 4 gl. 80 kr. — pehan 9 gl. — kr. do 9 gl. 50 kr. — Oves 3 gl. 20 kr. do 3 gl. 60 kr. — Fažol 8 gl. do 10 gl. — Ajda 5 gl. 60 kr. do 5 gl. 80 kr. — Rajž, na kvintal: fini 23 do 25 gl. — novarski naravni 20 do 22 gl. — mutisk 20 do 21 gl. — indijski 14 gl. 50 kr. do 16 gl. 50 kr.

Vina in špiriti, na hektoliter. Žganje domače — do —; špirit prečiščeni 33 gl. 50 kr. do 34 gl. 50 kr. — vino črno 18 do 25 gl. — kr. — belo 17 do 21 gl.

Moka na kvintal. Št. I. 18 gl. 60 kr. — Št. II. 16 gl. 60 kr. — Št. III. 15 gl. 20 kr. — Št. IV. 14 gl. — kr. — Št. V. 12 gl. 40 kr. — Št. VI. 9 gl. 10 kr. — Otrobi drobni z žakljem 5 gl. 30 kr. — debeli z žakljem 5 gl. 80 kr. — Krempir 2 gl. — kr. do 2 gl. 75 kr. kvintal.

V Trstu, 3. avgusta 1884.

Kava, na kvintal. Moka 97 do 106 gl. — Cejlon, plante 74 do 120 gl. — perla 98 do 120 gl. — Portorico 86 do 105 gl. — Malabar — do — gl. — St. Domingo 60 do 66 gl. — Rio 94 do 66 gl. — Santos 54 do 63 gl. — Sladkor 21 gl. — kr. do 30 gl. — kr.

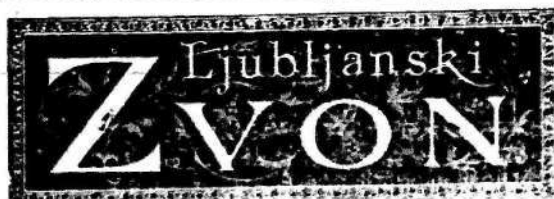
Olje, na kvintal. Laško pol fino in fino v sodih 70 do 88 gl. — jutrovsko in albansko v sodih 42 do 48 gl. — s Karfa (Corfu) v sodih — do — gl. — dalmatinsko v sodih 43 gl. do 48 gl. v posodah 46 do 46 gl. — Olje iz pavole, angleško 34 gl. 50 kr. do 39 gl. — Petrolji v sodih 11 gl. 25 kr. do 4 gl. 50 kr. — v zabojih 9 gl. 50 kr. do 9 gl. 75 kr. — Mast, na kvintal. Mast (salo) angleška 54 do 55 gl. — ogerska 62 do — gl. — špeh 56 do — gl.

Žita, na kvintal. Pšenica 6 gl. 50 kr. do 11 gl. — kr. Turšica 6 gl. 50 kr. do 8 gl. — kr. Rž 7 gl. do 7 gl. 50 kr. — Ječmen Oves 7 gl. 50 kr. do 8 gl. 50 gl. — Fažol 11 gl. — kr. do 12 gl. — Grah 13 do 15 gl. — Rajž laški 18 gl. 75 kr. do 22 gl. — kr. — indijski 11 gl. 50 kr. do 18 gl. — kr. — Kože. Podplati kvintal 125 do 160 gl. — Telečje kože kvintal 357 do 616 gl. — 100 jaričjih kož 60 do 110 gl. — Volna kvintal 105 do 130 gl.

V Ljubljani, 6. avgusta 1884.

Pšenica hektoliter 7 gl. 15 kr.; rež 5 gl.; 34 kr.; ječmen 4 gl. 39 kr.; oves 3 gl. 25 kr.; ajda

5 gl. 34 kr.; proso 6 gl. 18 kr.; koruza 5 gl. 60 kr.; leča 8 gl.; — grah 8 gl. — fižol 8 gl. 50 kr. Krempir kv. 2 gl. 32 kr. — Maslo kilo 94 kr.; mast 80 kr.; špeh frišen 60 kr.; špeh povojen 72 kr.; surovo maslo 84 kr.; goveje meso 64 kr.; telečje m. 56 kr.; svinjsko m. 68 kr.; koštrunovo m. 38 kr. — Seno kvintal 1 gl. 69 kr.; slama 1 gl. 60 kr. — Drva trdna 4 štirjaški metri 7 gl. 50 kr.; drva mehka, 4 gl. 50 kr.

Št. VIII. prinaša te spise: 1 Gorazd: Svetinja. Pesen. — 2. Dr. Ivan Tavčar: Mrtva srca. Povest (Dalje). — 3. Janez Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih, 21. Peter in Pavel — 4. Jos. Starč: Vinko II — III. — 5. Sim. Rutar: Akvileja IV. V. — 6. L. Pesjakova: Popotni spomini (Dalje). 7. — 8. I. K.: Vetrucu. — Vrnitev. Pesni. — 9—10 Svoj mir: Hladna ni. — Ljubezni želja. Pesni. — 11. Janko Kersnik: Gospod Janez Novela. (Dalje). — 12. Dr. K. Štrekelj: Novejši pisatelji ruski: 2. Turgénev (Dalje). — 13. Karl Štrekelj: Jan Ernst Smoler — 14. Fr. Šumi: „Archiv für Heimatkunde“ in slovensko zgodovinoznanstvo. — 15 Slovenski glasnik. — „Ljublj. Zvon“ izhaja v mesečnih po štiri pole velike osmerke obsežnih zvezkih ter stoji vse leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 30 kr.

Gotov pomoček.

Vsodko dobi plačilo hitro nazaj, ako bi ostal moj gotovi

ROBORANTIUM (pomoček, da brada raste,)

brez uspeha. Ima tudi gotov uspeh proti pleši, izpadanju las, luski, nastigli glavi in osivljenju las. Uspeh je gotov po nekaterem drgnjenju. Idelujehitro. Izvirne steklenice razpošilja po 1 gl. 50 kr., steklenico za poskušnjo po 1 gl. 1. Grolich v Brnu. Zaloge: v Gorici: Cristofolletti, lekar; v Trstu: Pavel Rocca, lekar v mestni palači; v Ljubljani: Ed. Malvo; v Zadru: N. Androvich.

Roborantium rabi se pogosto z uspehom tudi proti slabosti spomina in bolestiti v glavi, kar se lahko dokaže s spričevali in zahvalami.

NB. V imenovanih zalozah dobi se tudi ustna karpaska voda Grolichova, gotova pomoč zoper vsakršno bolenje zob, neobhodno potrebna, da se ohrani njih lepota, izvrstno sredstvo, da se ohranijo in čistijo zobje, usta in lesna, sestavljena iz zdravih korenin moravskih Karpat; prave steklenice po 60 kr.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše žledene boleti. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, bojaz, zoper bitje sreča ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preženejo samo omejenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofolletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu. Ena steklenica stane 30 novcev.

Jurijev koledar za leto 1885.

JURIJEV KOLEDAR

za leto 1885.

izdava uredništvo „Jurija s pušo.“ Obsegal bo na blizu 200 straneh koledar, humoreske z ilustracijami, šaljivo berilo in inserate, ki se bodo računili po primerno nizki ceni za celo stran ali za pol strani. Koledar izide prve dni decembra t. l. Cena mu bo 50 kr., katera naj se blagovoli pošiljati uredništvu

„Jurija s pušo“
v Trstu.

Jurijev koledar za leto 1885.

Na znanje.

Podpisani naznanja, da je odpri v Tolminu svojo delalnico kot tkalski mojster in obljubi postreči slavnemu občinstvu v vseh izdelkih te stroke.

VALENTINČIČ,
tkalski mojster.

Kar ne pristuje, radi zamenimo.

SAMO

pri Ignaciji Steinerji v Gorici,

nasproti nadškofjski palači,

moreš si priskrbeti po ceni trdno in lepo obleko narejeno ali po meri.

Za pomladanski čas dobiva se tam:

1000 celih oblek z volne po gl.	8 do 30
750 povrhnih sukenj z volne	gl. 8 „ 22
2000 volnenih hlač	gl. 2.75 „ 8
1500 volnenih jop	gl. 5 „ 15
800 oblek z volne za dečke in otroke	gl. 2.50 „ 8

Ogromna zaloga tkanin za obleko po meri. Blago na ogled dobi na deželo, kdor se oglasi, brezplačno in poštne prosto.

Ima svojo krojačnico.

Kar ne pristuje, radi zamenimo.

ANTON POTATZKY

V GORICI

obilna in mnogovrstna zaloga

norimberških, galanterijskih, malih reči in igrač

na debelo in na drobno.

Največi izbor blaga za raznoščke (havzarje), kramarje, črevljarje in krojače, potem molkov, svetih podob itd. dišav, mil itd.

Posebnost:

VRTNA SEMENA

najodličnejših plemen.

PRODAJALNICA: Gorica, via Rastello št. 7 nasproti c. k. loterijni kolekturi.

Naznanilo.

Da se zabranijo vsakere zmote, javljam s tem, da ne dajem na prodaj svojega blaga ni v mestu ni na deželi in da ni nikdo pooblaščen to v mojem imenu storiti.

Ob enem uljudno naznanjam, da moja prodajalnica je samo

v Raštelji h. št. 7.

nasproti loterijni nabiralnici.

Spoštovanjem

Anton Potatzky.

Občinske kopeli,
via bagni 4.

Skupne kopeli za plavanje

z vednim pritokom in odtokom vode.

Poduk v plavanju.

Kopeli v bačvah, na par, s curkom. Parne kopeli v postelji (za bolne). Drgnenje, trenje, zavijanje v kopelih in na domu.